

ДО 60-РІЧЧЯ ЛАРИСИ ВОЛОДИМИРІВНИ ГЕНЕРАЛОВОЇ

Лариса Володимирівна Генералова – відомий дослідник геології Середньої Азії і Карпат, кандидат геологічних наук, доцент кафедри загальної і регіональної геології Львівського національного університету імені Івана Франка.

Народилась Лариса Володимирівна Генералова 27 березня 1953 р. у Львові. Ще з дитинства батьки прищепили їй любов до природи. Тому не дивно, що після закінчення в 1970 р. Львівської середньої школи № 35 вона без вагань вступила на геологічний факультет Львівського університету за спеціальністю “геологічне знімання та пошуки родовищ корисних копалин”. Студенткою вона з великим інтересом і захопленням вивчала геологічну будову Карпат, Волино-Поділля і Гірського Криму. Виробничі практики Лариса

Генералова проходила в Алічурській партії Памірської геологорозвідувальної експедиції Міністерства геології Таджикиської РСР, де брала участь у геологічному зніманні масштабу 1: 50 000, займалася тематичними дослідженнями з уточнення нової схеми розчленування кам'яновугільно-тріасових відкладів та вивченням тектонічної позиції району робіт. На юну студентку велике враження справили гірські споруди Паміру.

Значний вплив на формування Л. Генералової як геолога мав науковий керівник її курсових та дипломної робіт, відомий спеціаліст у галузі геологічного знімання і знавець регіональної геології Східного Забайкалля Богдан Олексів. Під його керівництвом вона вперше для кам'яновугільно-нижньопермської базардаринської серії Східного Паміру описала олістостромові утворення та на підставі структурного і формаційного аналізу території досліджень побудувала тектонічну карту, на якій виділила південно-алічурський глибинний розлом. Про результати досліджень Л. Генералова доповідала на студентських наукових конференціях.

У 1975 р., після закінчення з відзнакою Львівського університету, Л. Генералова отримала скерування на роботу в Яворівську геологорозвідувальну партію Львівської геологорозвідувальної експедиції тресту Київгеологія. Однак молоду випускницю геологічного факультету манило геологічне знімання, широкі простори й високі гори. Через рік вона виїхала в Середню Азію і працювала техніком-геологом, геологом Акбагузької партії Південнокиргизької комплексної геологічної експедиції.

Зазначимо, що на геологічному факультеті Львівського університету в 1967 р. створено Середньоазіатську геологічну експедицію, науковим керівником якої був завідувач кафедри загальної геології професор Дмитро Резвой. Експедиція виконувала науково-дослідні роботи на замовлення геологічних експедицій Киргизького і Таджикиського геологічних управлінь.

У 1979 р. Л. Генералова повернулася у Львів і працювала на посаді інженера, молодшого наукового співробітника Середньоазіатської експедиції в НДЧ Львівського університету. Ця експедиція проводила дослідження під патронатом урядів Киргизької РСР та Таджикиської РСР, об'єднання Киргизнафтогаз.

У 1979–1982 рр. Л. Генералова брала участь у широкомасштабних дослідженнях флішу гірського облямування міжгірських западин Тянь-Шаню у зв'язку з їхньою перспективністю на наявність пасток вуглеводнів, зокрема, складала геологічну карту масштабу 1: 200 000 гірського облямування Ферганської западини. Тоді зібрано нові дані з речовинного складу і структурних особливостей флішової і моласової формацій середнього і верхнього палеозою Ферганської та Алайської западин. Результати досліджень передані Управлінню бурових робіт Киргизької РСР.

Згодом, у 1982–1990 рр., Л. Генералова долучилася до складання тектонічної схеми та структурно-формаційної карти масштабу 1: 50 000 Туркестанського хребта (Верхнепалеозойские олістоформи и тектонические останцы Туркестанского хребта (Южный Тянь-Шань), співавтори А. В. Алексеенко, А. В. Березанський, И. И. Солошенко, И. Г. Цукорник // Изв. вузов. Геология и разведка. – 1989. – № 4). У високогірській місцевості геологічні маршрути проводили піші, на конях, машині, інколи вертольотом.

Л. Генералова (у центрі) під час польових робіт на Туркестанському хребті.
Південний Тянь-Шань. 1985.

У 1988–1990 рр. дослідниця вивчала петрографічні й геохімічні особливості магматичних порід Заалайського, Алайського, Ферганського та інших хребтів Південної та Північно-Східної Фергани.

Маршрут у приосьовій частині Туркестанського хребта.

Л. Генералова у 1990 р. перейшла на викладацьку роботу і займалася геологією Українських Карпат та Гірського Криму. Результати досліджень, у тому числі зі співавторами, опубліковані у “Віснику Львівського університету. Серія геологічна” (Літологічний та структурний аспекти ямненської світи, 2002; Структурні критерії міденосності палеоцен-еоценових товщ Скибових Карпат, 2008; Структурні особливості Орівської та Сколівської скиб Скибової структурно-фаціальній зони в середній частині басейну р. Прут (Українські Карпати), 2010; Деякі аспекти геологічної будови і мінерального складу флішової формації в басейні р. Бодрак (Крим), 2010 та ін.).

У 2004 р. Л. Генералова захистила кандидатську дисертацію “Палеозойські вулканогенні формації Північно-Східної Фергани”. Дослідниця з’ясувала закономірності будови та геологічні умови утворення нижньо-середньопалеозойських вулканогенних і осадових структурно-формаційних комплексів цього регіону (Розподіл рідкісноземельних елементів і петрохімічний склад палеозойських вулканічних порід Північно-Східної Фергани // Мінерал. зб. – 1999. – № 49, вип. 1–2).

Унаслідок досліджень визначено принципову структурну подібність герцинської споруди Північно-Східної Фергани та мезозойд Карпат (Проблема тектонического районирования покровно-складчатых сооружений // Геология полезных ископаемых. –

1999. – № 6. Т. 1). У 1990–2006 рр. Л. Генералова – асистент, а з 2006 р. – доцент кафедри загальної і регіональної геології Львівського університету.

Наукові дослідження Л. Генералової вирізняються широтою тематики та комплексністю підходів до вирішення складних геологічних питань, які охоплюють діапазон від конкретних питань мінералогії і петрології до глобальних проблем геодинаміки і металогенії. Результати досліджень вона доповідала на багатьох університетських, всеукраїнських, міжнародних конференціях.

Учасники IV Міжнародної конференції "Полевые практики в системе высшего профессионального образования" (зліва направо): Л. Генералова, П. Білоніжка, А. Поровський (Польща), О. Каюкова (СП(б)ДУ), с. Прохолодне, 2012.

Л. Генералова є автором близько 60 наукових праць, опублікованих у різних виданнях України та багатьох інших країн. Упродовж багатьох років вона бере участь як викладач у практиках студентів першого, другого, третього курсів; виконує обов'язки наукового керівника навчальної геологознімальної практики другого курсу на Трудолюбівському полігоні (Гірський Крим) та навчально-виробничої практики за вибором кафедри загальної та регіональної геології студентів третього курсу. Для якісної підготовки студентів другого курсу щодо проходження практики в Криму Л. Генералова продовжує традицію своєї кафедри і разом з іншими викладачами факультету проводить протягом другого семестру Кримський семінар, який дає змогу студентам підготуватися до польового періоду й проведення геокартувальної практики. Вона успішно керує написанням звітів з практик, курсових, дипломних і магістерських робіт.

Як доцент Л. Генералова на високому професійному рівні читає курси "Структурна геологія та геокартування", "Загальна геологія" (для заочників), "Структурний аналіз", "Геологічне дешифрування", "Дистанційні методи дослідження Землі" та ін.

Виїзд Л. Генералової в маршрут. Туркестанський хребет. 1985.

Л. Генералова у маршруті зі студентами. Гірський Крим, схил г. Шишка, 2012.

Л. Генералова у маршруті зі студентами. Черногірський хребет, г. Говерла. 2013.

Доцент Л. Генералова розробила низку навчальних планів, програм, тестів, методичних рекомендацій до вивчення навчальних курсів, проведення навчальних та навчально-виробничих практик. У 2013 р. разом з професором А. Сівороновим та інженером кафедри Т. Дворжак видала навчальний посібник “Польові геологічні практики”, рекомендований Міністерством освіти і науки України.

Свій ювілей Лариса Генералова зустрічає у розквіті сил і творчих задумів. Дай, Боже, їй здоров'я, творчої наснаги й успіхів!

А. Сіворонов, М. Павлунь, П. Білоніжка